Prágai szakmai tanulmányúton jártak az OSZK állományvédelmi szakemberei

2026/10/29

Könyvtárunk Állományvédelmi Főosztályának munkatársai szeptember 28. és október 2. között szakmai tanulmányúton vettek részt Prágában.

[1]

Könyvtárunk Állományvédelmi Főosztályának munkatársai 2026. szeptember 28. és október 2. között szakmai tanulmányúton vettek részt Prágában. A látogatás során a Cseh Köztársaság Nemzeti Könyvtárának állományvédelmi és restaurátori tevékenységével, korszerű diagnosztikai módszereivel, valamint hosszú távú megőrzési stratégiájával ismerkedtek meg.

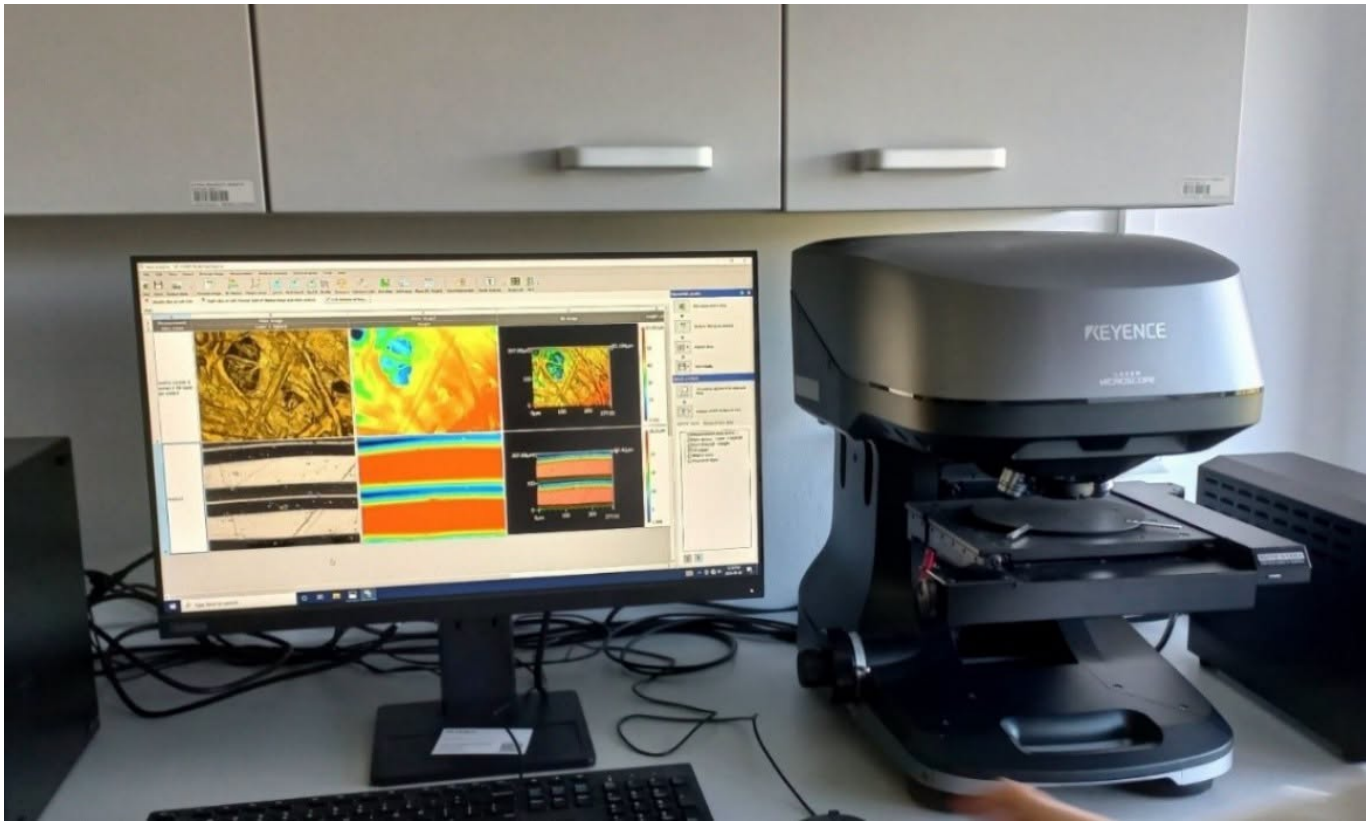
A delegáció tagjai **Horváth Diána** főosztályvezető, **Benke Éva** osztályvezető és F**ranges Krisztina**

restaurátor voltak. A tanulmányút célja az volt, hogy a résztvevők betekintést nyerjenek a cseh nemzeti könyvtár állományvédelmi gyakorlatába, megismerjék az alkalmazott vizsgálati eljárásokat, valamint tapasztalatokat szerezzenek a könyvtári gyűjtemények megőrzését és restaurálását szolgáló munkafolyamatokról.

A program első állomásaként a **Decorative Arts Museum restaurátorműhelyét** keresték fel, ahol bemutatták számukra a plakátkasírozás helyi gyakorlatát, a fotórestaurálás módszereit és a műtárgyak installálásának alkalmazott eljárásait. Ezt követően a **Clementinum** épületében található történeti **Barokk Könyvtárat** tekintették meg. A több mint 27 000 kötetet őrző történelmi gyűjtemény mellett az intézmény rendkívül értékes történelmi földgömb- és csillagászati eszközgyűjteménynek is otthont ad. A látogatás alkalmával az egykori prágai Jezsuita Kollégium épületében működő **Nemzeti Könyvtár Általános Olvasótermét** is felkeresték, amely a történelmi környezetet a modern egyetemi könyvtárak funkcionális követelményeivel ötvözi.

A tanulmányút egyik kiemelt helyszíne **a Cseh Köztársaság Nemzeti Könyvtárának Hostivařban működő Központi Raktára** volt. Az itt tett látogatáson a delegáció tagjai megismerkedtek az egyes szervezeti egységek feladataival, és átfogó képet kaptak a különböző szakterületek közötti együttműködésről. Felkeresték a Digitalizáló és Reprográfiai Osztályt, valamint az Állományvédelmi Főosztályt, amelynek működését Mgr. Jitka Neoralová főosztályvezető ismertette részletesen.

A **digitalizálási munkafolyamatok** bemutatásakor áttekintették a munkaállomások működését és a digitális állományok feldolgozásának menetét, emellett tájékoztatást kaptak a „Creation of the National Digital Library” című projektről is. A látogatás lehetőséget teremtett arra, hogy a magyar szakemberek közelebbről megismerjék a digitalizálás technikai hátterét és az ehhez kapcsolódó feldolgozási folyamatokat.

[2]

[3]

Az **állományvédelmi terület** bejárásán a delegáció megtekintette a Fejlesztési és Kutató Laboratóriumokat, a Restauráló Osztályt, valamint a Megelőző Állományvédelmi Osztály részlegeit. A mikrobiológiai laboratóriumban fertőtlenítőszerek és rovarirtó készítmények vizsgálatával foglalkoznak, emellett rendszeres mikrobiológiai ellenőrzéseket végeznek a könyvtári gyűjteményekben, és egyedi, illetve tömeges fertőtlenítési feladatokat is ellátnak. A szakemberek megismerhették az intézmény szárító-vákuumkamráját is, amelyet a vízkárosodott dokumentumok és gyűjteményrészek kezelésére alkalmaznak.

A **laboratóriumokban** képelemzéssel, multispektrális képalkotással és röntgenradiográfiával végeznek komplex műszeres vizsgálatokat. Az állományvédelem részeként folyamatosan figyelemmel kísérik és értékelik a raktárak, olvasótermek és kiállítóterek klimatikus paramétereit, továbbá közreműködnek az intézményi krízistervek kidolgozásában. A szakterület munkatársai számos hazai és nemzetközi kutatási projektben is részt vesznek, eredményeiket pedig tudományos publikációkban teszik közzé.

A **Restauráló Osztály** munkájának középpontjában a történeti könyvtári gyűjtemények, köztük az illuminált kéziratok megőrzése és restaurálása, valamint az összetett restaurálási beavatkozások elvégzése áll. A műtárgyakat archív minőségű anyagokból, helyben készített egyedi védődobozokban tárolják, amelyek előállításához speciális kivágóberendezést használnak. A restaurálási munkák dokumentálását a Restaurátor Információs Rendszerben (ResIS) végzik. A Megelőző Állományvédelmi Osztály működését könyvkötőműhely, konzerválóműhely és külön fertőtlenítőhelyiség is segíti.

A program zárásaként a résztvevők a **Nemzeti Múzeum Kézirat- és Régi Nyomtatványok Tárának Papírrestaurátor Műhelyébe** látogattak el. Itt különböző könyvtámaszmegoldásokat, a gyűjtemények tárolásának gyakorlatát, valamint a tár kiállítóterét tanulmányozták.

A szakmai tanulmányút rendkívül eredményesnek bizonyult: a résztvevők átfogó képet kaptak a

meglátogatott intézmények állományvédelmi és restaurátori gyakorlatáról, és hasznos tapasztalatokat szereztek a korszerű berendezések alkalmazásáról, illetve azok lehetséges beszerzéséről. A cseh kollégákkal folytatott szakmai eszmecserék mellett tájékoztatást kaptak a gyakornoki programokról és a nemzetközi projektekben való részvétel lehetőségeiről is.

[4]

2026/10/29 - 15:47

Forrás webcím: https://oszk.hu/hirek/pragai-szakmai-tanulmanyuton-jartak-az-oszk-allomanyvedelmi-szakemberei_20260928

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/OSZK-allomanyvedelmi-szakemberei_Praga_260928-1002_3.jpg
[2] https://oszk.hu/sites/default/files/OSZK-allomanyvedelmi-szakemberei_Praga_260928-1002_1.jpg
[3] https://oszk.hu/sites/default/files/OSZK-allomanyvedelmi-szakemberei_Praga_260928-1002_2.jpg
[4] https://oszk.hu/sites/default/files/OSZK-allomanyvedelmi-szakemberei_Praga_260928-1002_4.jpg
[5] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek